

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15027721	IES Plurilingüe de Ames	Ames	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Proxecto competencial	1º ESO	1	35

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	7
4.2. Materiais e recursos didácticos	8
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	9
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	9
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	10
6. Medidas de atención á diversidade	10
7.1. Concreción dos elementos transversais	10
7.2. Actividades complementarias	11
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	11
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	12
9. Outros apartados	12

1. Introducción

A presente programación didáctica, elaborada para a materia de Proxecto Competencial do 1º curso da ESO, ten como referencia o currículo que establece Decreto 156/2022 do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia.

Para a elaboración das unidades didácticas que desenvolverá a programación tívose como referencia un currículo que ten como obxectivo o desenvolvemento das competencias transversais mediante a realización de proxectos significativos para o alumnado e a resolución colaborativa de problemas, reforzando a autoestima, a autonomía, a reflexión e a responsabilidade. e que se pode configurar neste curso como un proxecto interdisciplinar en colaboración con distintos axentes sociais e potenciando as habilidades motrices.

Outro aspecto que foi tido en conta á hora de deseñar a presente programación foi o centro no que se ía implementar: as características do mesmo, as do seu alumnado e o seu entorno.

Esta programación didáctica está pensada para ser levada á práctica nun IES Plurilingüe de Ames Esta programación didáctica está pensada para ser levada á práctica nun IES situado en Bertamiráns (Ames). Bertamiráns é a vila capital do concello, na que viven fundamentalmente está composta de traballadores do sector público e privado. O IES Plurilingüe de Ames nútrese ademáis do alumnado do casco urbano procedente das parroquias do centro e norte do concello. Os centros de primaria adscritos o IESP de Ames son o CEIP da Mahía o CEIP "Agro do Muiño" e do CEIP de Barouta.

Hai que ter en conta que o Proxecto Competencial de 1º da ESO está baseado no proxecto "Redes de cooperación para o traballo na memoria democrática e os DDHH" que foi aprobado pola Comisión de Coordinación Pedagóxica do centro, está como grupo de traballo PFPFF.

Todos estes aspectos serán tidos en conta a nivel metodolóxico..

O grupo seleccionado de 1º ESO, está composto por 93 alumnos e alumnas con idades comprendidas ao inicio do curso entre os 11 e os 13 anos.

Alumnado de ACNEAE;19

Repetidores 5

Todos estes aspectos serán tidos en conta a nivel metodolóxico.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Deseñar un plan de traballo para a realización dun proxecto ou a resolución dun problema a través da definición de obxectivos e das accións para acadalos, tendo en conta as necesidades da contorna.	1			1	1-5	3	1-2-3	
OBX2 - Desenvolver o proxecto segundo a planificación prevista mobilizando conxuntamente as competencias transversais que se requiran.	1-3		5	3	1-3	2	3	

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX3 - Presentar os resultados asociados ao proxecto competencial empregando dun xeito respectuoso estratexias e ferramentas de comunicación adecuadas cunha linguaxe verbal e corporal positiva, control das emocións negativas e, de ser o caso, co uso de recursos informáticos e audiovisuais.	1-5	3	3	2-3	1-3			3-4

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Habilidades motrices, sociais e identidade afectivo-sexual	Componse dos seguintes contidos: a) Análise da estrutura psíquica: a racionalidade e as emocións b) A modelaxe do carácter: Intelixencia emocional e habilidades sociais c) Técnicas para mellorar as habilidades sociais d) Factores que interveñen na construción da identidade afectivo-sexual. e) A aula como marco relacional Un espazo de confianza e seguro. f) Dinámicas para a xestión dun mellor bienestar emocional	36	15	X		
2	Traballar un dos eixos transversais: Sostibilidade, Dereitos Humanos, Igualdade de xénero, Memoria Democrática	1 Dereitos Humanos e conflitos internacionais a) Introducción: Orixe dos DDHH, dereitos civís e políticos b) O papel da ONU no concerto internacional e os DDHH: Avances nos dereitos civís e as causas pendentes. c) A violación dos DDHH no mundo contemporáneo. 2. Sostibilidade e cambio climático a) Reciclaxe e tratamento de residuos e a redución dos seus efectos contaminantes. b) Pegada ecolóxica. Estudos comparativos entre a nosa contorna. Estudos comparativos entre países e continentes e os seus efectos no cambio climático. c) Accións organizativas e de práctica na aula para acadar un centro sostible e seguro.	32	10		X	

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
2	Traballar un dos eixos transversais: Sostibilidade, Dereitos Humanos, Igualdade de xénero, Memoria Democrática	<p>3. Igualdade de xénero.</p> <p>a) O desenvolvemento do movemento pola igualdade en Galicia España, e a nivel internacional.</p> <p>b) Sufraxismo y dereitos pola igualdade no mundo.</p> <p>4. Memoria democrática</p> <p>a) Investigación con fontes directas para a recuperación da memoria e reparación das vítimas na Guerra Civil e na ditadura franquista</p>	32	10		X	
3	Exposición e realización de produto final	<p>Memoria-guía pode contemplar:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Exposicións de traballos -As actividades e produtos audiovisuais, documentais, mapas interactivos elaborados polo alumnado sobre as diferentes temáticas -Os cambios organizativos producidos no centro e no entorno relacionados co proxecto -Guía de estratexias e recursos para o traballo colaborativo de carácter transversal 	32	10			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Habilidades motrices, sociais e identidade afectivo-sexual	15

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Recoñecer a importancia da temática do proxecto que se pretende abordar.	Mellorar as habilidades motrices, sociais e identifca os problemas que poden lastrar.	TI	100
CA1.2 - Identificar e determinar os recursos e materiais necesarios para a realización do proxecto.	Identifica os factores que interveñen na construción da identidade afectivo-sexual.		
CA1.3 - Identificar, seleccionar e analizar a información que se precisa.	Recorrer a fontes bibliográficas e de investigación fiables.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.4 - Realizar a secuencia e a temporalización das actuacións necesarias para a execución do proxecto.	Recoller a información precisa, indexar en distintos formatos sendo capaz de concluir un proxecto.		
CA1.5 - Prever as incidencias que se poidan producir no desenvolvemento das actuacións do proxecto e propoñer posibles solucións a estas.	Saber distribuír a información e analizar os posibles impactos do seu traballo.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Procura e selección de información relacionada cos proxectos.
- Planificación: secuenciación e temporalización.

UD	Título da UD	Duración
2	Traballar un dos eixos transversais: Sostibilidade, Dereitos Humanos, Igualdade de xénero, Memoria Democrática	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Executar as actuacións asociadas coa secuencia e a temporalización prevista.	Executar as actuacións planificadas.		
CA2.2 - Aplicar os coñecementos axeitados e mobilizar as competencias cos niveis de calidade requiridos.	Aplicar os coñecementos axeitados, utilizando as competencias cos niveis de calidade requiridos.		
CA2.3 - Empregar, de ser o caso, os recursos e materiais previstos para a execución das actuacións.	Empregar recursos e materiais necesarios. (fontes fiables, formatos de presentación que fortalezan a súa capacidade competencial.	TI	100
CA2.4 - Resolver, dentro do seu nivel de autonomía, ou comunicar as incidencias xurdidas durante a execución das actuacións.	Resolver as incidencias xurdidas nas actuacións realizadas.		
CA2.5 - Valorar os resultados logrados ao termo da execución do proxecto.	Valorar os resultados logrados.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Execución de proxectos: dinámicas e roles.

UD	Título da UD	Duración
3	Exposición e realización de produto final	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Presentar o proxecto realizado e, de ser o caso, os produtos finais obtidos.	Presentar o produto final.	TI	100
CA3.2 - Empregar unha linguaxe verbal con corrección e claridade, para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Empregar unha comunicación verbal e non verbal con corrección e claridade adaptado o formato apresentado.		
CA3.3 - Empregar unha linguaxe corporal e a presenza escénica como códigos comunicativos para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	Empregar unha linguaxe corporal e a presenza escénica axeitadas. con capacidade de persuasión ante o auditorio.		
CA3.4 - Potenciar as emocións positivas na exposición e controlar, de ser o caso, a conduta asociada ás emocións negativas.	Potenciar as emocións positivas na exposición. que xeneren empatía no interlocutor.		
CA3.5 - Empregar recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos como apoio na presentación do proxecto.	Empregar recursos dixitais na presentación do proxecto. con un nivel de calidade mínimo que reflecta certo grao de nivel competencial.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Presentación de proxectos: a expresión verbal e corporal; control das emocións e da conduta.
- Uso de recursos dixitais, audiovisuais ou plásticos de apoio á comunicación para a presentación do proxecto.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Ao longo de todo o curso levarase a cabo o seguinte proxecto: "Campaña de movemento e expresións respetuosas coa contorna e a sociedade".

As actividades propostas ao longo do curso están dirixidas a reforzar os aspectos máis transversais do currículo, favorecendo a interdisciplinabilidade e a conexión entre os distintos tipos de coñecemento.

O proxecto será realizado en grupos de traballo cooperativo, nos cales cada alumna ou alumno adopta un rol concreto asumindo tarefas individuais que integrarán o resultado final do proxecto.

Na PRIMEIRA AVALIACIÓN,

.1. Habilidades motrices, sociais e identidade afectivo-sexual.

- a) Análise da estrutura psíquica: a racionalidade e as emocións.
- b) A modelaxe do carácter: Intelixencia emocional e habilidades sociais.
- c) Técnicas para mellorar as habilidades motrices.
- d) Técnicas para mellorar as habilidades sociais.
- d) Factores que interveñen na construción da identidade afectivo-sexual.
- e) A contorna próxima como marco relacional. Un espazo de confianza e seguro.
- f) Dinámicas para a xestión dun mellor benestar emocional e físico.

Na SEGUNDA AVALIACIÓN, os distintos grupos cooperativos traballarán sobre un dos catro eixos:

1 Dereitos Humanos e conflitos internacionais

- a) Introducción: Orixe dos DDHH, dereitos civís e políticos
- b) O papel da ONU no concerto internacional e os DDHH: Avances nos dereitos civís e as causas pendentes.
- c) A violación dos DDHH no mundo contemporáneo.

2. Sustentabilidade e cambio climático

- a) Reciclaxe e tratamento de residuos e a redución dos seus efectos contaminantes.
- b) Pegada ecolóxica. Estudos comparativos entre a nosa contorna. Estudos comparativos entre países e continentes e os seus efectos no cambio climático.
- c) Accións organizativas e de práctica na aula para acadar un centro sostible e seguro.

3. Igualdade de xénero.

- a) O desenvolvemento do movemento pola igualdade en Galicia España, e a nivel internacional.
- b) Sufraxismo y dereitos pola igualdade no mundo.

4. Memoria democrática

- a) Investigación con fontes directas para a recuperación da memoria e reparación das vítimas na Guerra Civil e na ditadura franquista

Na TERCEIRA AVALIACIÓN, o alumnado presentará por grupos os traballos sobre os eixos.

Terán liberdade no formato de presentación e nos medios, dándolle a máxima difusión no programa Radio o centro educativo, no Club de Ciencia, exposicións nos taboleiros e corredores do centro, e na contorna....

Neste proxecto, trabállanse as todas as competencias clave contribuíndo interdisciplinarmente as seguintes áreas:

- Lingua Castelá (expresión oral e escrita, comprensión da información, redacción de textos...)
- Lingua Galega (expresión oral e escrita, comprensión da información, redacción de textos...)
- Bioloxía e Xeoloxía (funcións vitais, problemas ambientais...)
- Xeografía e Historia (memoria democrática, sostibilidade)
- Matemáticas (estadística pegada ecolóxica...)
- Física e Química (importancia da potabilización, análise de parámetros físicoquímicos...)
- Economía (Os Obxectivos do Desenvolvemento Sostible.)
- Tecnoloxía e Dixitalización (buscas de información en rede, presentación dixital do proxecto)
- Educación Plástica e Visual (deseño do formato de presentación do proxecto)
- Filosofía e valores Éticos: (DDHH , reparación da memoria ....).

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Ordenador (Proxecto E-Dixgal) ou Aula de ordenadores
Caderno

O espazo habitual no que se desenvolverán as clases consiste no ximnasio, na aula e na sala de usos múltiples (SUM) convenientemente equipadas cun encerado dixital e outro tradicional, dispoñendo o alumnado das ferramentas necesarias que facilitarán os necesarios cambios na súa distribución para o traballo grupal.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Ao inicio de curso, nas primeiras sesións, realizarase unha proba inicial baseada en competencias clave. O seu obxectivo é facilitar información sobre distintos aspectos do alumnado, tales como posibles dificultades de aprendizaxe ou capacidades por riba da media do grupo. Dita información servirá para programar as adaptacións precisas, así como as actividades de reforzo e ampliación no caso de ser necesarias.

Os resultados de dita proba daranse a coñecer durante unha reunión establecida polo centro ao inicio do curso e na que se atopará a totalidade da xunta avaliadora. En función dos resultados obtidos, e sempre coa intervención do Orientación.

Departamento de Orientación levaranse a cabo as medidas de atención pertinentes.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	36	32	32	100
Táboa de indicadores	100	100	100	100

Criterios de cualificación:

Entre os procedementos de avaliación:

- PRIMEIRA AVALIACIÓN: Cumprimento das distintas tarefas que correspondes ás habilidades motrices e sociais.
- SEGUNDA AVALIACIÓN: Procura de información solicitada e posta en práctica.
- TERCEIRA AVALIACIÓN: Presentación e exposición do proxecto elixido polo grupo de alumnos.

Como instrumentos de avaliación, empregaranse distintas listas de cotexo e rúbricas asociadas aos anteriores procedementos. Nestas rúbricas avaliaranse aspectos de traballo cooperativo, desempeño de rol concreto, realización de tarefas individuais e grupais.

As rúbricas terán como referencia as seguintes porcentaxes:

- Participación activa e colaborativa desempeñando roles concretos no proceso de elaboración do traballo. ata un 60%,
- Desenvolvemento das competencias básicas derivadas do proceso de traballo 20%
- Realización de traballo individuais e grupais establecidos no plan de traballo 20%.

A nota ordinaria en xuño virá dada pola media aritmética das notas das avaliacións parciais. ou pode subir na cualificación final se hai unha mellora competencial e de calidade dos produtos realizados

Criterios de recuperación:

No caso de que un alumna/o non realice as tarefas asignadas ou non coopere adecuadamente no grupo de traballo dificultando o desenvolvemento do proxecto, terá que realizar unha proba escrita ou tarefa, no caso da proba constará de distintas preguntas test de resposta única sobre diferentes aspectos traballados neste proxecto.

A nota de dita proba representará a nota da avaliación parcial correspondente.

Conforme ó establecido ó establecido na Orde de 27 de decembro de 2022 a sesión da terceira avaliación e a sesión da avaliación Ordinaria (Final) serán coincidentes. Para o alumnado que no tramo final do curso non teña superada algunha das avaliacións ou ningunha das probas ou tarefas realizadas durante o curso, ou ben para alumnado con todo aprobado pero que pretende subir nota, ademais doutro tipo de traballos ou tarefas, o profesor según o caso, poderá realizar un exame final.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

Non aplica.

6. Medidas de atención á diversidade

Para os alumnos/as con Necesidades Específicas de Apoio Educativo serán deseñadas de xeito específico de modo que se facilite o desempeño do seu rol no proxecto. Do mesmo modo, prestaráselle unha maior atención na aula e nas actividades fóra da aula, estando pendentes en todo momento do seu desempeño así como da consecución das súas tarefas individuais. Todo isto sen prexuízo de que a medida que avance o curso poida detectarse a necesidade deste tipo de actividades individualizadas noutros alumnos/as establecéndose, de ser o caso, os necesarios reforzos educativos.

Por outra banda, tamén están previstas actividades de ampliación para aquel alumnado que presente un maior ritmo de aprendizaxe. Tratarase de actividades motivadoras, que en todo caso vaian máis aló dos xa afianzados mínimos da materia e que supoñan un maior desafío na busca de información, así como a interrelación dos diferentes contidos.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3
ET.1 - Comprensión da Lectura e expresión oral e escrita.	X	X	X
ET.2 - Competencia motriz.	X	X	X
ET.3 - Competencia social.	X	X	X
ET.4 - Competencia dixital	X	X	X
ET.5 - Emprendemento social e empresarial	X	X	X
ET.6 - Fomento do espírito crítico e científico	X	X	X
ET.7 - Educación emocional e en valores	X	X	X
ET.8 - Igualdade de xénero	X	X	X
ET.9 - Creatividade	X	X	X

Observacións:

No deseño de actividades á hora de traballar en grupo:

- Fomentaranse de maneira transversal a igualdade entre mulleres e homes, a educación para a saúde, incluída a afectivo-sexual, a formación estética, a educación para a sustentabilidade e o consumo responsable, o respecto mutuo e a cooperación entre iguais.
- Promoverase a aprendizaxe da prevención e da resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social, así como dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos e o rexeitamento da violencia terrorista, a pluralidade, o respecto polo Estado de dereito, o respecto e a consideración polas vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.
- Evitaranse os comportamentos, os estereotipos e os contidos sexistas, así como os que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Deseñar por grupos un proxecto elixido e consensuado.	Presentación do proxecto.	X		
Entrevista, procura ou presentación dunha personalidade da contorna relacionado co proxecto.	Coñecemento de primeira man da vivencia dunha personalidade implicada no proxecto elixido.			X

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación do nivel de dificultade ás necesidades do alumnado
Participación activa de todo o alumnado
Adecuación á temporalización das unidades didácticas
Apoio e implicación por parte das familias no traballo do alumnado
Toma de medidas de atención á diversidade para atender ao alumnado con NEAE no deseño das actividades
Utilización de distintas estratexias metodolóxicas en función das unidades didácticas
Utilización dos distintos instrumentos de avaliación
Eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación

Descrición:

Estes indicadores de logro pretenden avaliar aspectos como a adecuación da proposta educativa ás características do grupo, a idoneidade das metodoloxías empregadas en cada momento, o grao de participación de alumnado e familias no proceso de ensino ou a adecuada resposta ás necesidades específicas do alumnado.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A principal referencia da que se disporá para este procedemento de seguimento e autoavaliación será a temporalización definida ao inicio do curso, debéndose analizar de xeito periódico se o programado se corresponde coas necesidades do alumnado, de modo que o desenvolvemento das unidades didácticas siga o calendario previsto. O documento elaborado para levar dito seguimento constituirase como un caderno de traballo na aula. Neste caderno do profesor, reflectirase o desenvolvemento efectivo das sesións, facendo fincapé no aproveitamento destas e dos recursos dispoñibles.

9. Outros apartados

1. Proxecto de innovación educativa "Redes de cooperación para o traballo na memoria democrática e os DDHH"

Traballárase conforme o proxecto de innovación educativa "Redes de cooperación para o traballo na memoria democrática e os DDHH" presentado como liña de traballo no PFPF do centro e presentado na Comisión de Coordinación Pedagóxica do Centro.